

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

**ПОНЯТТЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПРАЦІВНИКІВ
ПОЛІЦІЇ**

План лекції (навчальні питання):

1. Професійна культура працівника поліції.
2. Правова культура працівників поліції.
3. Етична культура працівників поліції.
4. Естетична культура працівників поліції.
5. Політична культура працівників поліції.

Питання 1.

Професійна культура працівника поліції.

Культура – це загальний засіб існування людини, її діяльності й об'єктивований результат цієї діяльності.

Професійну діяльність працівників поліції характеризують такі категорії:

- професійна орієнтація,
- професійне самоутвердження,
- професійна майстерність,
- талант,
- соціальні почуття,
- професіоналізм,
- продуктивна діяльність та ін.

Професійну культуру працівника поліції слід розглядати як їх професійну властивість, що характеризується:

- - його знаннями правових та інших соціальних норм (моральних, естетичних, корпоративних тощо);
- - повагою працівника до права (як позитивного, так і природного), моральних норм, почуттям службового обов'язку;
- - вмінням і навичками правоохоронця реалізовувати правові, психологічні та інші норми та знання;
- - його готовністю настановне виконувати свій службовий обов'язок, діяти правомірно у будь-якій ситуації;
- - власною правомірною поведінкою працівника поліції при здійсненні ним правоохоронної діяльності.

Специфічна суть професійної культури працівників поліції конкретизується у таких ознаках (функціях):

формування почуття моральної та юридичної відповідальності;

дотримання сформованого позитивного стереотипу поведінки;

вироблення моральної обґрунтованості службових взаємовідносин;

готовність бездоганно виконувати службовий обов'язок;

вироблення культури професійних дій;

недопущення професійної деформації;

застереження від виявів бюрократизму тощо.

Всі працівники поліції мають бути наділені такими позитивними якостями:

- **у соціальній сфері:** намагання встановити істину, справедливість, гуманізм, чесність.
- **у пошуково-пізнавальній сфері** – спостережливість (цілеспрямоване сприйняття предметів та явищ через призму професійно-правоохоронної діяльності, уважність (увага в психічній діяльності до певних об'єктів).
- **у сфері реконструктивно-конструктивної діяльності** – здібність всебічно аналізувати отриману інформацію. Здібність формулювати гіпотези. Творчий, оригінальний підхід до розв'язання задач, проникливість.
- **у сфері засвідчувальної діяльності:**
 - а) розвинута письмова мова;
 - б) здібності швидко узагальнювати інформацію;
 - в) вміння дати письмовий опис юридичного явища.
- **у сфері організаційної діяльності:**
 - а) самодисциплінованість, цілеспрямованість, наполегливість;
 - б) вміння організувати людей.
- **у сфері комунікативної діяльності:** емоційна врівноваженість, тактовність, здібність чітко формулювати свої думки.

- **Особисті якості, які є негативними для працівників поліції:**

- **з соціальної точки зору** – цинізм, нечесність, владолюбство, жорстокість, авантюризм.
- **у пошуковій сфері** – неухважність, відсутність пошукової домінанти.
- **в реконструктивній сфері** – низький рівень інтелекту, стереотипність і консервативність мислення.
- **у засвідчувальній сфері** – недбалість, невміння швидко передавати усну мову письмово.
- **в організаційній сфері** – невміння визначити мету, відсутність організаційних здібностей.
- **в комунікативній сфері** – імпульсивність, велика сором'язливість, грубість в поводженні з людьми.

Питання 2.

Правова культура працівників поліції.

- **Правова культура працівника поліції** – це сукупність поглядів, оцінок, переконань, установок, що полягають у визнанні важливості, необхідності соціальної цінності права і забезпечують якісне дотримання, виконання, використання та застосування норм права у процесі охорони громадського порядку, попередження правопорушень, юрисдикційної діяльності, надання соціальної допомоги населенню на основі принципів законності, гуманізму, гласності, поваги до особи, соціальної справедливості, взаємодії з трудовими колективами та громадськими організаціями.

Питання 3.

Етична культура працівників поліції.

- **Етична культура працівника поліції** – це система моральних принципів і норм, які сформувалися як результат почуттів, знань, потреб, переконань, що виражають у моральній поведінці працівника поліції гармонію внутрішніх переконань і їх зовнішніх проявів.

Зміст етичної культури працівника поліції:

**Моральна
свідомість**

**Моральні
відносини**

**Моральна
поведінка**

Структура етичної культури працівника поліції:

- 1) наявність етичних почуттів, знань, потреб;
- 2) перетворення етичних почуттів, знань, потреб у моральні переконання, звички морального оцінювання чужої поведінки;
- 3) готовність діяти, керуючись етичними знаннями і переконаннями, тобто поступати морально, по совісті.

Кодекс професійної етики працівника поліції - це система моральних принципів, що лежать в основі діяльності працівника поліції, є його світоглядним і методологічним орієнтиром.

- **Моральні принципи, що складають зміст кодексу професійної етики працівника поліції.**
- 1. Дотримання принципів верховенства права і законності
- 2. Гуманне ставлення до людини
- 3. Порядність
- 4. Довіра
- 5. Співчуття
- 6. Чесність
- 7. Правдивість
- 8. Сумлінність
- 9. Самовідданість

Професійний обов'язок працівника поліції - це сукупність нормативів (вимог) правового і морального характеру, якими він повинен керуватися як у практичній правоохоронній діяльності під час здійснення службових повноважень, так й у повсякденному житті, поза службою.

Основні риси професійного обов'язку працівника поліції

- 1. Має об'єктивну і суб'єктивну сторони.
- 2. Визначається взаємодією норм права і норм моралі, оскільки норми моралі регулюють внутрішнє усвідомлення людиною своєї поведінки, а норми права - зовнішню форму поведінки.
- 3. Не співпадає з юридичним обов'язком.
- 4. Припускає самодисципліну.
- 5. Визначається внутрішніми і зовнішніми моральними чинниками: совістю, гідністю, честю, репутацією, що впливають на його професійну кар'єру

Присяга (клятва, клятвена обіцянка) є формою визнання працівником поліції об'єктивно існуючого політико-правового зв'язку його професійної діяльності з конкретним суспільством і державою.

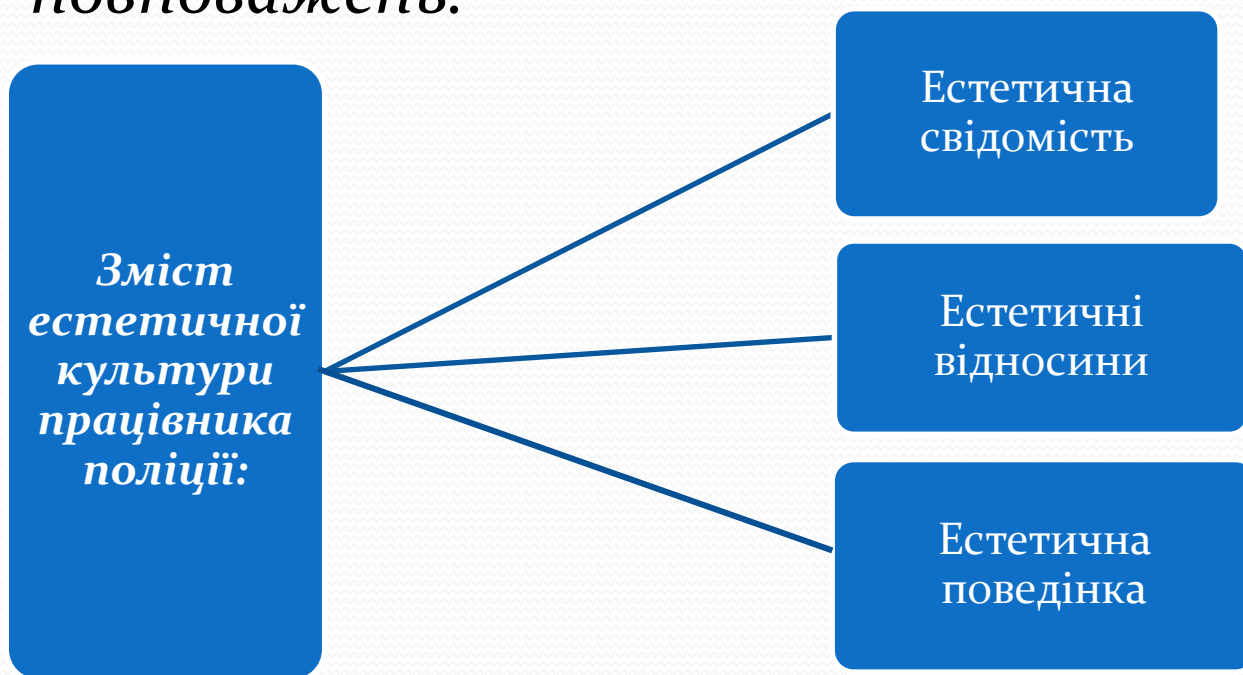
Прийняття присяги - найважливіший момент у становленні молодого працівника як повноправного члена певного колективу і співтовариства працівників поліції в цілому. Прийняття присяги відбувається не з першого дня юридичної діяльності, а після певного періоду ознайомлення з нею, осмислення свого призначення і пристосування до майбутньої професійної служби.

Питання 4.

Естетична культура працівника поліції.

- **Естетична культура працівника поліції** - це система естетичних почуттів, знань, умінь і навичок, що виражають ступінь оволодіння прекрасним і виявляються в поведінці працівника поліції під час виконання ним своїх професійних повноважень.

Внутрішня культура працівника поліції виявляється в таких основних її зовнішніх формах:

манерах
поведінки;

культурі
промови;

культурі
зовнішнього
вигляду;

культурі
організації
робочого
місця;

культурі
підготовки
юридичних
документів.

- **Службовий етикет працівника поліції** (від фр. **etiquette** - ярлик, етикетка) - *стійкий порядок поведінки, що виражає зовнішній зміст принципів моралі і складається із правил ввічливого і належного (відповідно до статуту) обходження в суспільстві і службовому колективі.*

- **Почуття такту працівника поліції** - *це стан емоційного співпереживання з трудовим колективом і з кожним із його членів, уважне ставлення до особи клієнта, належна міра у виразах і вчинках.*
- **коректність;**
- **стриманість;**
- **ввічливість;**
- **люб'язність;**
- **точність;**
- **самоорганізованість**

Питання 5.

Політична культура працівника поліції.

Політична культура працівника поліції - це обумовлені політичними знаннями, уміннями, навичками і втілені на практиці правила (норми) його поведінки як суб'єкта політичної влади.

- ***Структура політичної культури працівника поліції.***
- Оволодіння політичними знаннями, широка інформованість про політичне життя суспільства, його політичні ідеї і цінності, закономірності функціонування політичної системи, політичні права і обов'язки громадян, про стратегію і тактику політичного розвитку країни, політичні програми основних політичних партій і рухів та ін.
- Уміння перетворити політичну інформованість у власний варіант політичної культури, що узгоджується з політичним режимом і культурою суспільства; сформулювати ставлення до владних структур, до держави, державної влади і управління; усвідомити політичні цінності, виробити стійкі політичні орієнтації й установки.
- Реалізація установки на політичну участь у певних формах і різновидах політичної поведінки, у системі конкретних політичних стосунків, здатність передбачати наслідки своєї участі в політичній діяльності.

Дякую за увагу!